

23.8.2019

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

23-08-2019

STM/2073/2019

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntö 9.7.2019/STM047:00/2019

Hallituksen esitys eduskunnalle pienten eläkkeiden korottamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta pienten eläkkeiden korottamiseksi. Hallituksen ohjelman mukaan hallitus käyttää 183 miljoonaa euroa pienimpien eläkkeiden korottamiseen noin 50 eurolla kuukaudessa. Korotuksen on haluttu kohdistuvan noin 1000 euron kuukausieläkkeeseen saakka. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alusta alkaen.

Valtiovarainministeriön lausunto

Luonnoksen mukaan pienten eläkkeiden tasokorotus on tarkoitus toteuttaa olemassa olevien kansaneläke- ja takuueläkejärjestelmien kautta. Alhaisimpien eläkkeiden nostamista voidaan pitää tähän tarkoitukseen parhaimpana instrumenttina, sillä tarvehankintaisperusteiset ja yksityiskohtaisemmat tulonsiirrot monimutkaistavat eläkejärjestelmää. Kuten luonnoksessakin todetaan, korotuksen toteutus olemassa olevia järjestelmiä hyödyntäen pitää uusien tuloloukkujen syntymisriskin alhaisena.

Korotusten toteuttamistapaan liittyen Valtiovarainministeriö kuitenkin huomauttaa, että vuonna 2011 voimaan tulleen takuueläkkeen taso on noussut huomattavasti kansaneläkkeen tasoa nopeammin. Nyt lausunnolla oleva esitys kasvattaa eroa takuueläkkeen ja täyden kansaneläkkeen välillä entisestään. Tämä vähentää erityisesti pienten tulojen merkitystä eläkejärjestelmässä. Takuueläkkeen nosto tarkoittaa, että yhä useamman eläke on takuueläkkeen tasolla. Tämä taas muuttaa koko Suomen eläkejärjestelmää ansioeläkejärjestelmästä kohti tasaeläkejärjestelmää. Kuitenkin myös kansaneläke leikkautuu työeläkkeen kasvaessa pois. Esityksessä tulisi tämän vuoksi perustella, miksi alimpien eläkkeiden korotusta ei tehdä pelkän kansaneläkejärjestelmän sisällä. Takuueläkkeen korotuksia tulisi harkita huomioiden eläkejärjestelmän kokonaisuus, ja esittää ehdotuksessa takuueläkkeen korotusten vaikutus myös työeläkejärjestelmän näkökulmasta.

Eläkkeiden korotusten lisäksi ehdotetaan muutettavaksi myös asumistukea ja kuntoutusrahan suuruutta. Eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuun jaa ja lisäomavastuun kerrointa muutetaan siten, että tulojen nousu ei leik-